

БЕНИШИН Оксана

слухачка магістратури за спеціальністю

«Державна служба»

(науковий керівник: к.е.н., викладач кафедри державного і муніципального управління Апостолук О.З.)

ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ РАЙОНІ

Охорона землі – об'єктивна і першочергова необхідність у здійсненні державного регулювання землеустрою. Як засвідчує практика, в Україні питанню охорони родючості ґрунтів, а відтак і землі, приділяється недостатньо належна увага. Реформування земельних відносин розпочате у 1991 році, проводилось без врахування того, що сільськогосподарські землі як основний засіб виробництва, наділені причинно-наслідковим елементом – ґрунтами – наповнювальним і незамінним їх основним компонентом, стан якого необхідно контролювати та постійно охороняти. Нинішнє законодавство не передбачає відповідальності в прямому розумінні за якісні властивості ґрунтів, за їх зниження родючості та посилення деградації. Навіть новий власник при одержанні землі не бере на себе зобов'язань про збереження та підвищення її родючості. Усе це і далі поглиблює невідповідність між реальним станом справ і Конституцією України, яка передбачає, що держава зобов'язана турбуватися про землю як найбільше багатство українського народу.

За останнє десятиріччя почали прогресувати різні види руйнування і деградації ґрунтів: еродованість, мінералізація гумусу, переущільненість, підкислення та осолонцювання раніше нейтральних ґрунтів. Наслідком необґрунтовано високої господарської освоєності земельного фонду, без належних заходів щодо їх охорони і відтворення як виробничого ресурсу та важливої складової навколишнього природного середовища, є ніким не зупинена деградація земель. Це створює серйозну загрозу екологічній безпеці країни та руйнування її земельного фонду.

Основними чинниками, що впливають на якісне інформаційно-

аналітичне забезпечення охорони земель у Козівському районі є відсутність дієвого громадського та державного контролю за діяльністю державного органу по охороні землі, недосконалість критеріїв та механізмів об'єктивної оцінки їх роботи. Дослідження відділу Держземагенства у Козівському районі в контексті реалізації земельної політики на рівні адміністративного району виявило цілий ряд проблем, зокрема: надмірна висока сільськогосподарська освоєність і розораність земельного фонду (70%) в Козівському районі призвела до створення умов для розвитку процесів деградації ґрунтів, які охоплюють чималі площі сільськогосподарських угідь. Значні площі займають ерозійно небезпечні та змиті землі. Внаслідок розорювання земельних ділянок з крутизною схилів більше 5 градусів відбувається інтенсивний змив родючого шару ґрунту (гумусового горизонту). Іншою проблемою є наявність еродованих земель та стрімке зростання кислотності ґрунтів. У той же час не виправдано повільно розширюються площі ґрунтозахисних насаджень, лісу, стримується залуження змитих ґрунтів, не впроваджується внутрігосподарський землеустрій.

Тривале екстенсивне ведення сільськогосподарського виробництва зумовило наявність значних площ деградованих та малопродуктивних земель. Ведення господарської діяльності на них стало малоефективним, а в багатьох випадках нерентабельним. Не до кінця продуманим видається розпаювання і передача у власність селянам деградованих і малопродуктивних земель. За браком коштів їх власники не можуть застосувати вкрай необхідні нині агротехнічні та агро меліоративні заходи. Це ще більше посилює ступінь деградації і прискорює негативні зміни в ґрунтовому покриві.

У зв'язку з тривалим використанням в сільськогосподарському виробництві деградованих і малопродуктивних земель, застосування екстенсивного ведення сільськогосподарського виробництва, ефективність використання земельних ресурсів значно нижча, ніж у інших регіонах країни, а тим більше ніж у розвинутих країнах світу.

Тому нагальним питанням на сьогодні постає необхідність оновлення матеріалів ґрунтових обстежень сільськогосподарських угідь. За допомогою лише окремих агротехнічних заходів не завжди можна забезпечити захист ґрунтів від антропогенних впливів. Потрібні нові

принципові підходи до організації сучасного землекористування, які забезпечили б переведення його на екологічний, ґрунто – і природнозберігаючий шлях розвитку, формування й функціонування стійких і сталих агро ландшафтів.

Ці завдання можна ефективно вирішити завдяки впровадженню контурно-меліоративної організації території, яка передбачає ґрунтозахисну систему землеробства, ряд організаційно – економічних, агротехнічних, землевпорядних, гідротехнічних, лісомеліоративних заходів, що сприятиме уповільненню ерозійних процесів. Найактуальнішим нині з точки зору науки є повторне великомасштабне картографування ґрунтів. Лише за його допомогою держава і власники, землекористувачі зможуть отримати об'єктивну інформацію про сьогоднішній стан земельних ресурсів, який є незамінним для їхнього раціонального використання. Після повторного ґрунтового обстеження землевласники зможуть отримати сертифікат якості ґрунтів за ступенем родючості, деградації (арго – технічний паспорт ділянки), створення оптимальних сівозмін.

Крім цього, базуючись на нових даних, необхідно провести нове бонітування ґрунтів з наступною грошовою оцінкою. Один із важелів, з допомогою якого розпочнеться поліпшення ситуації в охороні і збереженні як ґрунтів, так і землі, могла б стати Загальнодержавна програма України з цього приводу.

Таким чином, розв'язання зазначених проблем щодо раціонального використання земель є їх якісний облік. Для цього необхідне здійснення розробки законодавчої, нормативної й інформаційної бази, наукового забезпечення правового, економічного та організаційного механізмів регулювання земельних відносин, врахування традицій, національних особливостей і державних інтересів у питаннях використання землі.

Література:

1. Земельний кодекс України : прийнятий 25.10.2001 р. № 2768-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

2. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 р. № 962-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/962-15>.

3. Панас Р. М. Раціональне використання та охорона земель: навч. посіб. / Р. М. Панас. – Львів: Новий світ – 2008 – 352 с.

БІЛА Ірина

слухачка магістратури за спеціальністю

«Адміністративний менеджмент»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри

державного і муніципального управління Лаврів Л.А.)

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІЙ КОНТРОЛЮ В ДЕРЖАВНОМУ ОРГАНІ

Контроль – це спостереження і перевірка відповідності процесу функціонування об'єкта прийнятним управлінським рішенням; виявлення результатів впливу суб'єкта на об'єкт, допущених відхилень від вимог управлінських рішень, від прийнятих принципів організації і регулювання. Виявляючи відхилення та їх причини, суб'єкти контролю визначають шляхи коригування організації об'єкта управління, способи впливу на об'єкт з метою подолання відхилень, усунення перешкод на шляху оптимального функціонування системи [1, с.33].

У більш вузькому розуміння контроль розглядається як функція державного управління, що полягає у спостереженні за діяльністю суб'єкта і перевірці її відповідності до управлінських рішень, а також у попередженні та виправленні можливих помилок і неправомірних дій, що перешкоджають розвитку суспільної системи й усіх її елементів відповідно до визначених напрямів [2, с. 349].

Суть державного контролю полягає у спостереженні та аналізі відповідності діяльності усіх суб'єктів суспільних відносин установленим державою вимогам, а також у певному коригуванні відхилень від цих вимог. Крім зовнішнього державного контролю, який здійснюють Верховна Рада України, Президент України, органи прокуратури та судової влади та ін., існує також внутрішній контроль. Внутрішній контроль у межах своїх повноважень здійснюють практично всі органи виконавчої влади та їх посадові особи, оскільки функція контролю об'єктивно притаманна управлінській діяльності, є її невід'ємною